

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

324

Vragen van het lid **Westerveld** (GroenLinks) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht «Autistische Gijs (11) kan nergens terecht voor zorg: «Hij zegt zelfs dat hij niet langer wil leven, hartverscheurend»»* (ingezonden 20 augustus 2020).

Antwoord van Staatssecretaris **Blokhuis** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 6 oktober 2020).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het artikel «Autistische Gijs (11) kan nergens terecht voor zorg: «Hij zegt zelfs dat hij niet langer wil leven, hartverscheurend»»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat is uw reactie op de duidelijke wanhoop van deze moeder, die nergens passende hulp kan vinden voor haar zoon? Wat kunt u doen om dit gezin te helpen?

Antwoord 2

Wat moet het voor de moeder heftig zijn om geen passende hulp te kunnen vinden voor haar zoon. Ik begrijp de wanhoop van deze moeder in haar zoektocht. Ik vind dat kinderen die te maken hebben met complexe en meervoudige problematiek moeten kunnen rekenen op de best passende hulp.

Ik heb begrepen dat het ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd (OZJ) en het Centrum voor Consultatie en Expertise (CCE) bij het gezin betrokken zijn geweest. GO voor jeugd (samenwerkingsverband organisaties Alphen aan den Rijn) is op dit moment samen met het gezin en andere betrokkenen hard aan de slag met het zoeken naar een passende oplossing. Als het nodig is schakelt GO voor jeugd het CCE en/of het OZJ in.

¹ Algemeen Dagblad, 18 augustus 2020, «Autistische Gijs (11) kan nergens terecht voor zorg: «Hij zegt zelfs dat hij niet langer wil leven, hartverscheurend», <https://www.ad.nl/alphen/autistische-gijs-11-kan-nergens-terecht-voor-zorg-hij-zegt-zelfs-dat-hij-niet-langer-wil-leven-hartverscheurend~a8be06cf/>

Vraag 3

Wie is verantwoordelijk voor het vinden van een passende vervolgplek als een instelling gedurende een behandeling aangeeft toch handelingsverlegen te zijn?

Antwoord 3

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het organiseren van de ondersteuning en zorg aan kinderen en jongeren. Instellingen waar een jeugdige verblijft of zorg ontvangt, zijn verantwoordelijk voor het leveren van goede zorg en wanneer dit niet lukt, het zorgdragen voor een passend alternatief.

Voor jongeren waar het niet voor lukt om samen met de gemeente passende hulp te vinden, zijn in elke jeugdregio regionale expertteams jeugd opgericht. Deze expertteams pakken complexe zorgvragen uit hun regio op en zoeken samen met gemeenten en aanbieders naar een passende oplossing. Het Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd (OZJ) ondersteunt in de ontwikkeling van de regionale expertteams en helpt de expertteams als het niet lukt om een complexe zorgvraag op te lossen.

Ik wil dat ook jongeren met weinig voorkomende en/of complexe problematiek tijdig de juiste hulp ontvangen. Daarom worden 8 expertisecentra jeugdhulp opgericht. De centra krijgen een functie in het organiseren van (ambulante) hulp en/of plekken voor deze jongeren, het geven van advies bij het vastlopen in een casus en het (door) ontwikkelen van kennis en expertise bij complexe casuïstiek.

Vraag 4

Herkent u de zorgen van de wethouder die aangeeft dat er steeds meer kinderen met complexe problemen bij komen en de financiën onder druk staan?

Antwoord 4

Nog te vaak ontvangen kinderen met meervoudige en complexe problemen niet op tijd en op de juiste plek hulp.

Voor 2019, 2020 en 2021 is er in totaal 1 miljard euro extra beschikbaar voor gemeenten om te compenseren voor de extra groei in de jeugdzorg in combinatie met afspraken om de transitie- en transformatiedoelen van de decentralisatie van de jeugdhulp te realiseren. Deze periode wordt verlengd door eenmalig aanvullend € 300 miljoen beschikbaar te stellen voor het jaar 2022, omdat het kabinet begrijpt dat gemeenten graag spoedig helderheid willen hebben over de middelen voor de jeugdzorg vanaf 2022. Daarnaast heeft het kabinet met gemeenten afgesproken een onderzoek te doen naar de noodzaak van structureel extra middelen voor jeugdzorg bij een doelmatige en doeltreffende uitvoering van de Jeugdwet. Onderzoeksbureau AEF voert dit onderzoek uit. De resultaten van dit onderzoek worden eind dit jaar verwacht en dienen als inbreng van de komende kabinetsformatie.

Voor kinderen met meervoudige en complexe problematiek heeft het kabinet naar aanleiding van het amendement Klaver/Westerveld € 10 miljoen beschikbaar gesteld in 2020 en vanaf 2021 structureel € 26 miljoen. Met deze middelen worden 8 bovenregionale expertisecentra opgezet door 8 coördinerende gemeenten.

Vraag 5

Heeft u in beeld hoeveel kinderen en ouders vastlopen in de zoektocht naar passende hulp? Zo ja, is er een beeld van het aantal kinderen met autisme dat vastloopt? Wat gaat u doen om ouders in deze zoektocht te ondersteunen?

Antwoord 5

Er is geen landelijk beeld van hoeveel kinderen en ouders vastlopen in de zoektocht naar passende hulp. De expertisecentra jeugdhulp krijgen de taak om de vraag van en het aanbod voor jongeren met complexe problematiek in de (boven)regio inzichtelijk te maken.

Vraag 6

Is er genoeg kennis en expertise binnen instellingen over autisme in combinatie met een ontwikkelachterstand? Zo nee, op welke manier kunt u bevorderen dat die er wel komt?

Antwoord 6

Ik vind het lastig te beoordelen of er voldoende kennis en expertise over autisme in combinatie met een ontwikkelachterstand binnen instellingen aanwezig is. Uit de jaarrapportage 2019 van de ambassadeur oppakken en leren van complexe casuïstiek blijkt dat kinderen met autisme in combinatie met agressiviteit een doelgroep vormen waarbij trajecten vaker vastlopen². Zowel de rode draden uit deze jaarrapportage als de ervaringen van de regionale expertteams dienen als input voor de opzet van de bovenregionale expertisecentra jeugdhulp. De expertisecentra richten zich op 1) consultatie en advies, 2) organiseren van zorg, en 3) een kennis- en leerfunctie. De kennis- en leerfunctie richt zich expliciet op het leren van casuïstiek, zodat duidelijk wordt wat nodig is om voor deze kinderen passende zorg te kunnen organiseren. Dit kan gaan over betere samenwerking over de domeinen heen (bijvoorbeeld autisme in combinatie met een ontwikkelachterstand), nieuwe kennisontwikkeling vanuit onderzoek of het beter beschikbaar maken van bestaande kennis voor professionals. Het verbeteren van de ketenzorg rondom een jeugdige met autisme -al dan niet in combinatie met andere aandoeningen, gaat onderdeel uitmaken van de kennis- en leerfunctie.

Vraag 7

Is het de bedoeling dat de expertisecentra voor complexe zorg uiteindelijk ook kinderen zoals Gijs verder kunnen helpen? Zo ja, wat is de planning? Zo nee, wat gaat u in de toekomst doen om ervoor te zorgen dat kinderen zoals Gijs een passend hulpaanbod krijgen?

Antwoord 7

Ja. De expertisecentra moeten, in samenwerking met de regionale expertteams, passende zorg organiseren voor kinderen die te maken hebben met meervoudige en complexe problematiek. Zoals gemeld in de Kamerbrief van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, d.d. 17 juni, zijn 8 coördinerende gemeenten aan de slag met de opzet en realisatie van de expertisecentra. Zij worden hierin ondersteund door de ambassadeur oppakken en leren van complexe casuïstiek samen met het OZJ. In het najaar informeer ik u over de stand van zaken rondom de expertisecentra.

Vraag 8

Wat zou u de moeder van Gijs en andere ouders die vastlopen nu aanraden?

Antwoord 8

Wanneer ouders vastlopen in het zoeken van passende hulp, kunnen zij terecht bij het regionaal expertteam. Waar nodig schakelt het expertteam het OZJ of het CCE in.

² <https://voordejeugd.nl/nieuws/jaarrapportage-2019-ambassadeurschap-oppakken-en-leren-van-complexe-casu%C3%AFstiek/>